

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 216
din data de 05.06.2024

Dosar nr. 589/2022

Petiția nr. 5908/29.08.2022

Petentă: Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare Mikó Imre

Parte reclamată: Fotbal Club Universitatea Cluj

Obiect: comportament discriminatoriu (scandări xenofob-naționaliste) manifestat de suporterii echipei FCU Cluj la meciul de fotbal jucat pe Stadionul Cluj Arena, împotriva echipei Sepsi OSK Sfântu Gheorghe, în data de 22.08.2022, la adresa comunității maghiare

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. Asociația pentru Protecția Drepturilor Minoritare Mikó Imre sediul în mun. Sfântu Gheorghe, județul Covasna, înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor sub nr. 21/28.12.2017, având codul de înregistrare fiscală (C.I.F) 38672866, cu adresa de corespondență în mun. Sfântu Gheorghe, str. Martinovics Ignác, nr. 2, e-mail: zsigmond@gmail.com

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamațiilor

2. Asociația Sportivă Fotbal Club Universitatea Cluj cu sediul în Cluj Napoca, Aleea Stadionului nr. 2, jud. Cluj, cu comunicarea actelor de procedură la Cabinet de Avocat "Dan Mihai" cu sediul ales în București, str. Sergent Major Ștefan Sorescu nr. 22, sector 2, e-mail: office@mhlaw.ro

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin. (4) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 5908/16.09.2022 a fost citată asociația petentă, iar prin adresa înregistrată sub nr. 6425/16.09.2022 a fost citată partea reclamată, pentru termenul stabilit de Consiliu în data de 10.10.2022.

5. Procedură legal îndeplinită.
6. Partea reclamată depune punct de vedere înregistrat sub nr. 7069/07.10.2022, care este comunicat asociației petente prin adresa înregistrată sub nr. 7412/17.10.2022.
7. La data audierii, asociația petentă a fost absentă, partea reclamată a fost prezentă prin reprezentant.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

8. Prin petiția înregistrată sub nr. 5908/29.08.2022 asociația petentă consideră că prin comportamentul manifestat de suporterii FCU Cluj la meciul de fotbal de pe Stadionul Cluj Arena, împotriva echipei Sepsi OSK Sfântu Gheorghe, în data de 22.08.2022, au fost aduse grave atingeri dreptului la demnitate a minorității maghiare din România.
9. În data de 22.08.2022 a avut loc meciul de fotbal între echipele FC UNIVERSITATEA CLUJ și SEPSI OSK SFANTU GHEORGHE, pe Stadionul Cluj Arena, în Cluj-Napoca.
10. Meciul de fotbal dintre Universitatea Cluj și Sepsi Sfântu Gheorghe a fost oprit timp de 10 minute, după ce fanii clujeni au scandat lozinci xenofobe și au aruncat petarde pe teren. În min. 26 al meciului, arbitrul S. C. a fost nevoit să întrerupă jocul pentru zece minute și să-i trimită pe jucători la vestiare din cauza manifestărilor suporterilor gazdă.
11. Pe lângă faptul că suporterii au scandat lozinci xenofobe, au mai aruncat și cu petarde pe terenul de joc și au afișat și bannere cu mesaje precum: „4 iunie 1920/4 august 1919 - Ținutul Secuiesc nu există”. Mesajul afișat încă din prima repriză vizează două date importante din istorie: 4 iunie 1920, semnarea Tratatului de la Trianon și 4 august 1919, ziua în care Budapesta a fost ocupată de către armata română.
12. În a doua repriză ultrașii lui U Cluj din grupul „Mads”, au mai afișat un mesaj instigator, cu conotații șovine și xenofobe: „Cum visul Ungariei Mari și al Ținutului Secuiesc trebuie spulberat din fașă / Așa și echipele hortyste Sepsi, Ciuc și Odorhei eliminate de pe-a fotbalului hartă”. Gestul prezentării/afișării acestor bannere marchează în mod evident că aceste persoane au venit la meciul de fotbal cu intenția de a se manifesta într-un mod rasist, xenofob.
13. Se consideră că atâta timp cât se pot introduce materiale pirotehnice, petarde și diferite afișe cu mesaje xenofobe în incinta stadionului înseamnă că organizatorii nu au fost destul de prudenți în acest sens, deși își cunosc suporterii, care nu de puține ori se manifestă într-un mod vulgar, arogant la meciurile echipei favorite.
14. Decizia arbitrilor de a întrerupe meciul, este de apreciat, însă se consideră că nu este suficient, fiind necesare avertismente suplimentare, acțiuni preventive și pedepse severe atât pentru organizatori, cât și pentru membrii echipei de suporter ultrași.
15. Probe:
 - a. [U Cluj - Sepsi, oprit din cauza scandărilor xenofobe! Două bannere instigatoare au inflamat spiritele: „Echipele hortyste, eliminate de pe-a fotbalului hartă” \(gsp.ro\)](#)
 - b. [Reacția lui Laszlo Dioszegi după scandările xenofobe ale suporterilor echipei “U” Cluj \(digisport.ro\)](#)
 - c. [Meciul de fotbal dintre Universitatea Cluj și Sepsi Sfântu Gheorghe a fost oprit timp de 10 minute din cauza scandărilor xenofobe | Digi24](#)

d.

e.

Sușinerile părții reclamate

16. Prin punctul de vedere depus de partea reclamată înregistrat sub nr. 7069/07.10.2022, aceasta invocă excepția lipsei calității procesual pasive, Asociația Sportivă nefiind autorul contravenției.

17. Se precizează că prin petiția formulată, Asociația reclamă faptul că „suporterii au scandat lozinci xenofobe, au mai aruncat și cu petarde pe terenul de joc și au afișat

bannere cu mesaje. (...)” Astfel, Asociația nu a reclamat săvârșirea vreunei fapte de către Club prin reprezentanții săi, ci fapte săvârșite de persoane străine de Club.

18. Pe fond, se precizează că nu sunt întrunite elementele constitutive ale contravenției deoarece Clubul nu are calitatea de subiect activ al faptei (nu este autorul faptelor reclamate) și nu poate răspunde pentru fapta unui terț și nici nu exista temei legal pentru a reține răspunderea contravențională pentru fapta altei persoane, deoarece nu a fost săvârșită de organele de conducere ale Clubului, în legătură cu atribuțiile încredințate în calitate de reprezentanți legali ai Clubului.

19. Se precizează că în timpul meciului reprezentanții Clubului au intervenit proactiv, în vederea aplanării situației, reușind să determine suporterii să manifeste un comportament respectuos, ducând astfel la reluarea meciului.

20. Se susține că U. Cluj a promovat și promovează multiculturalitatea în cadrul activității sale, fiind relevant în acest sens faptul că angajați și colaboratori de bază ai Clubului sunt de etnie maghiară (exemplificativ fiind colaborarea cu antrenorul principal al Clubului, Erik Linear și cu team-managerul Zsolt Szilagyi).

21. În cadrul ședinței de audieri, partea reclamată a invocat excepția lipsei calității procesuale pasive, iar pe fond se apreciază că fapta nu există, deoarece nu oficialii au scandat/afișat mesaje.

IV. Cadrul legal aplicabil

22. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

”(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

Art. 30

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.

(8) Răspunderea civilă pentru informația sau pentru creația adusă la cunoștință publică revine editorului sau realizatorului, autorului, organizatorului manifestării artistice, proprietarului mijlocului de multiplicare, al postului de radio sau de televiziune, în condițiile legii. Delictelor de presă se stabilesc prin lege.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată

Art. 15

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

Art. 26

(1) „Contravențiile prevăzute la art. 2 alin. (2), (4), (5) și (7), art. 6-9, art. 10, art. 11 alin. (1), (3) și (6), art. 12, 13, 14 și 15 se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 30.000 lei, dacă discriminarea vizează o persoană fizică, respectiv cu amendă de la 2.000 lei la 100.000 lei, dacă discriminarea vizează un grup de persoane sau o comunitate.”

Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

Art. 10 Libertatea de exprimare

„(1) Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.

(2) Exercițarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, a moralei, a reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informațiilor confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

Art. 14 Interzicerea discriminării

“Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație”.

Ordinul nr. 27/07.02.2024 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024

Art. 62

„(1) Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură și de fond care nu mai implică analiza.”

Regulamentul de organizare a activității fotbalistice

Art. 56

„2. Cluburile trebuie să numească un responsabil de ordine și siguranță care asigură coordonarea măsurilor și activităților privind asigurarea siguranței, precum și legătura cu forțele de ordine, societatea specializată de protecție și pază, alte autorități sau instituții cu atribuții în domeniu. În cadrul atribuțiilor sale, atât pentru jocurile organizate pe propriul stadion, cât și la jocurile din deplasare, responsabilul de ordine și siguranță al clubului menține o legătură constantă cu reprezentanții suporterilor și responsabili de ordine și siguranță de la alte cluburi, ține evidența persoanelor recunoscute ca fiind turbulente și a celor cărora li s-a interzis accesul în stadion, cooperează în managementul distribuirii documentelor de acces în stadion.

3. [...] Cluburile trebuie să insiste ca suporterii lor să adopte în toate ocaziile un comportament adecvat, să nu consume alcool în deplasările lor către jocuri și să nu se lase angrenați în acte de huliganism ori alte acte antisociale, aplicând măsura retragerii carnetului de suporter sau a recunoașterii oficiale a calității de suporter al clubului celor care nu se conformează.

[...]

4. Pentru o organizare corespunzătoare a jocurilor, cluburile sunt obligate:

[...]

m. Să realizeze un management corespunzător al spectatorilor pe durata șederii acestora în stadion, în conformitate cu legislația în materie, urmărind ca:

[...]

- Să prevină orice acțiuni provocatoare sau rasiste, în stadion sau în imediata vecinătate a stadionului și, dacă astfel de acțiuni au loc, să facă anunțuri la stația de amplificare cerând încetarea acestora și, după caz, procedând la îndepărtarea bannerelor, steagurilor ori a altor obiecte sau la evacuarea din stadion a celor care au săvârșit abateri grave”

Regulamentul Disciplinar al Federației Române de Fotbal

Art. 9 Răspunderea cluburilor si AJF/AMFB

”(1) 1.1 Cluburile sunt responsabile pentru conduita jucătorilor, oficialilor, membrilor, suporterilor lor și a oricăror alte persoane care le reprezintă sau a căror apartenență la acestea este de notorietate. Cluburile sunt obligate la plata penalităților corespunzătoare abaterilor comise, indiferent dacă autorul abaterii intra sau nu sub incidenta RD al FRF la momentul aplicării penalității, în condițiile prezentului regulament.

(2) Cluburile sunt răspunzătoare de acțiunile sau de comportarea suporterilor proprii, indiferent dacă se află pe teren propriu, în deplasare sau pe teren neutru.”

Art. 82

„Clubul gazdă răspunde pentru comportarea neregulamentară a spectatorilor și, în funcție de situație, poate fi sancționat gradual cu penalitate sportivă și interzicerea organizării de jocuri pe propriul stadion sau măsura programării jocurilor fără spectatori de la 1 la 10 jocuri.

(3) Comportamentul neregulamentar cuprinde:

b) afișarea sub orice formă de inscripții rasiste, xenofobe și jignitoare, scandarea de cuvinte/expresii jignitoare și obscene ori emiterea de sunete în scop jignit.”

V. Motivele de fapt și de drept

23. Colegiul director reține că în speța de față asociația petentă reclamă manifestările/scandările suporterilor echipei Fotbal Club Universitatea Cluj de la meciul de fotbal jucat pe Stadionul Cluj Arena, împotriva echipei Seps OSK Sfântu Gheorghe, în data de 22.08.2022, la adresa cetățenilor aparținând comunității maghiare din România.

24. Pe cale de excepție, în conformitate cu prevederile art. 62 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 120/12.02.2024, potrivit căruia *„Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură, precum și de fond care nu mai implică analiza”*, Colegiul urmează a se pronunța asupra excepției lipsei calității procesuale pasive a Clubului gazdă.

25. Dezbătând excepția, Colegiul director ia act de faptul că în conformitate cu Regulamentul disciplinar al Federației Române de Fotbal¹, cluburile gazdă răspund pentru incidentele produse pe stadioane. În consecință se apreciază că Fotbal Cluj Universitatea Cluj are calitate procesuală pasivă în ceea ce privește scandările și afișarea bannerelor de către suporterii săi.

26. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele

¹ Regulament disciplinar FRF, București, 2017

prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată.

27. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către asociația petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare.

28. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

29. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: „*exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile*”).

30. Prin nediferențiere judecătoria Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțelege în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: „*art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*”

31. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

32. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „*sau oricare alt criteriu*”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „*Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele*” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

33. Conform jurisprudenței CEDO, discriminarea bazată pe etnicitatea presupusă reprezintă discriminare rasială. În lumina cauzei *Timishev împotriva Rusiei* (13 decembrie 2005, §55-56) o astfel de discriminare intră în categoria discriminării rasiale. În acest sens are relevanță și *Convenția ONU din 21 decembrie 1965 privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială*, care la art. 1 alin. (1) prevede: „*În prezenta convenție, expresia »discriminare rasială« are în vedere orice deosebire, excludere, restricție sau preferință întemeiată pe rasă, culoare, ascendență sau origine națională sau etnică, care are ca*

scop sau efect de a distruge sau compromite recunoașterea, folosința sau exercitarea, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale în domeniile politic, economic, social și cultural sau în oricare alt domeniu al vieții publice”.

34. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: „*Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.*” Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care **Convenția** subliniază: „*comportă îndatoriri și responsabilități*”. Totodată art. 17 al **Convenției** interzice abuzul de drept: „*Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.*”

35. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;
- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin:
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - accesibilitatea;
 - precizitatea;
 - previzibilitatea normei.
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

36. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. **Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale** promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al Ordonanței de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu sancțiuni evidente.

37. Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că potrivit jurisprudenței sale, discriminarea presupune tratarea diferită, fără o justificare obiectivă și rezonabilă, a unor persoane aflate în situații relativ similare în baza unui criteriu interzis. Articolul 14 nu

interzice ca Statele membre să trateze diferit grupuri de persoane cu scopul de a corecta "inegalități de fapt" între acestea. Într-adevăr, în anumite situații, eșecul, în sine, de a încerca corectarea inegalităților prin tratament diferit, poate da naștere unei încălcări a Articolului 14 (a se vedea cauza „*relating to certain aspects of the laws on the use of languages in education in Belgium*”, § 10; cauza *Thlimmenos v. Grecia*, no. 34369/97, § 44, ECHR 2000-IV; cauza *Stec și alții v. Marea Britanie [GC]*, no. 65731/01, § 51, ECHR 2006 VI). Statele contractante dispun de o marjă de apreciere pentru a analiza dacă și în ce condiții diferențele aplicate unor situații similare justifică un tratament diferit.

38. Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv (vezi *Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccherio and others*, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; *Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities*, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 *Jippes and others* 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 *Portugal vs. Council* 1999 ECR I-8395 para.91).

39. În mod evident exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități. Obligația de a evita expresii care, în mod gratuit, ofensează alții, care reprezintă o ingerință în drepturile lor, care astfel nu contribuie la orice formă de dezbatere publică capabilă de a duce la un progres al relațiilor umane, are semnificație specială în situații de tensiuni. Suporterii puteau să-și susțină echipa fără scandări cu caracter rasist, fără să utilizeze expresii care au ofensat în mod gratuit.

40. Toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste și este necesar să se sancționeze orice formă de expresii care diseminează, incită, promovează sau justifică ura bazată pe intoleranță. Scandările rasiste analizate sunt expresii care diseminează, incită la ura bazată pe intoleranță.

41. Colegiul director constată că manifestările suporterilor supuse analizei (lozinci/scandări și afișarea de bannere) reprezintă un comportament manifestat în public, care are caracter de instigare la ură, totodată are ca scop și vizează atingerea demnității, crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, ofensatoare, îndreptate împotriva comunității maghiare din România. În consecință sunt incidente prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000.

42. Astfel fapta sesizată reprezintă discriminare, întrucât a creat o deosebire pe criteriul apartenenței etnice (naționalității) care a avut ca scop și efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la demnitate.

43. Trebuie subliniat că astfel de manifestări din partea suporterilor unui club de fotbal contravin atât principiilor Uniunii Europene din domeniul sportului, cât și principiilor formulate de Federația Română de Fotbal. De menționat în acest sens, Cartea Albă privind sportul, adoptată de către Comisia Comunităților Europene, care la alin. 1 - 3 din Introducere specifică: „*sportul este un fenomen social și economic în continuă dezvoltare, cu o contribuție importantă la obiectivele strategice ale Uniunii Europene referitoare la solidaritate și prosperitate. Idealul olimpic de dezvoltare a sportului în vederea promovării păcii și înțelegerii între națiuni și culturi, precum și a educației celor tineri, s-a născut în*

Europa și a fost susținut de Comitetul Olimpic Internațional și de Forul Olimpic European. Sportul îi atrage pe cetățeni, majoritatea participă în mod regulat la activități sportive. Acesta generează valori importante precum: spiritul de echipă, solidaritatea, toleranța și fair-play-ul, contribuind la dezvoltarea și împlinirea personală. De asemenea, sportul promovează contribuția activă a cetățenilor UE la societate și, în acest sens, sprijină cetățenia activă. Comisia recunoaște rolul esențial al sportului în cadrul societății europene, mai ales la momentul de față, când este necesar să se apropie de cetățeni și să se ocupe de aspecte de care aceștia sunt direct interesați. Cu toate acestea, sportul se confruntă cu pericole și provocări nou apărute în societatea europeană, precum presiunea comercială, exploatarea tinerilor sportivi, dopajul, rasismul, violența, corupția și spălarea banilor.”²

44. În conformitate cu Regulamentul Federației Române de Fotbal, cluburile gazdă răspund pentru incidentele produse pe stadioane. Din interpretarea coroborată a prevederilor pct. 3 art. 56 din Regulamentul de Organizare a Activității Fotbalistice și dispozițiile art. 9 pct. 1.1 paragraful 1 și pct. 2 din Regulamentul Disciplinar al Federației Române de Fotbal, cluburile de fotbal dețin obligația de a administra și gestiona comportamentul propriilor suporterii pe toată perioada desfășurării evenimentului sportiv, astfel încât să prevină orice acțiuni rasiste sau cu caracter discriminatoriu de orice fel. Aceasta obligație a clubului de fotbal este importantă întrucât vinovăția acestuia în raport de contribuția sa la producerea efectelor discriminatorii ale faptei sunt analizate prin prisma dispozițiilor art. 20 alin. (6) teza³ a doua din O.G. nr. 137/2000, eventualele acțiuni ale clubului nu îl vor deresponsabiliza însă se va ține seama de aceasta la individualizarea sancțiunii. Or, partea reclamată prin punctul de vedere emis și depus la dosar, consideră că nu poate răspunde pentru fapta unui terț și nici nu exista temei legal pentru a reține răspunderea contravențională pentru fapta altei persoane, deoarece nu a fost săvârșită de organele de conducere ale Clubului, în legătură cu atribuțiile încredințate în calitate de reprezentanți legali ai Clubului.

45. Colegiul director reține însă faptul că, în minutul 26 arbitrul a aluat decizia întreruperii meciului de fotbal timp de 10 minute, și i-a trimis pe jucători la vestiare, cauza fiind manifestările suporterilor gazdă, care au scandat lozinci xenofobe și au aruncat petarde pe teren, precum și afișarea de bannere.

46. Având în vedere considerentele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

47. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca și siguranța publică, apărarea ordinii etc.

48. În consecință, Colegiul director dispune sancționarea părții reclamate Fotbal Club Universitatea Cluj cu amendă contravențională în cuantum de 10.000 lei, potrivit art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare având în vedere că :

² Cartea Albă privind sportul, p. 1 - 2, Comisia Comunităților Europene, Bruxelles, 11.07.2007

³ "...În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice."

- a) scandările sunt de natură să instige la ură;
- b) criteriul de discriminare este cel rasial în sensul interpretării Curții Europene a Drepturilor Omului, iar această formă de discriminare este cea mai gravă, putând reprezenta chiar tratament degradant;
- c) discriminarea a vizat o comunitate;
- d) „mesajul” discriminatoriu a ajuns la un număr mare de persoane, la toți spectatorii meciului de fotbal;
- e) există un interes general de a stopa violența din stadioane, inclusiv violența verbală.

49. De asemenea, este relevantă jurisprudența instanțelor de judecată care au o cazuistică favorabilă, constatând că hotărârile C.N.C.D. în domeniu sunt legale (a se vedea spre exemplu Decizia nr. 4867/25.10.2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție în Dosarul nr. 6201/2/2019) .

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi a membrilor prezenți la ședință pentru constatarea faptei de discriminare și 6 voturi pentru și 1 vot împotriva pentru sancționarea faptei de discriminare,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respinge excepția lipsei calității procesuale pasive – **unanimitate de voturi;**
2. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu, pe criteriul naționalității, potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată - **unanimitate de voturi;**
3. Aplicarea amenzii contravenționale în valoare de 10.000 lei, în sarcina părții reclamate **Asociația Sportivă Fotbal Club Universitatea Cluj** cu sediul în Cluj Napoca, Alea Stadionului nr. 2, jud. Cluj, potrivit art. 2 alin. (11) și art. 26 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare - **6 voturi pentru și 1 vot împotriva;**
4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda se va achita la **Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca**, conform **Ordonanței nr. 2 din 12 iulie 2001 privind regimul juridic al contravențiilor**. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar) în termen de 15 de zile din momentul în care constituie de drept titlu executoriu, conform art. 20 alin. 10 al **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

BABUȘ Radu - Membru

BĂNICĂ Claudia Cerasela - Membru

DIACONU Adrian – Nicolae - Membru

GRAMA Horia - Membru

MOȚA Maria - Membru

RAIU Cătălin - Membru

Data redactării: 26.07.2024

Redactată și motivată F.L.I.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.